

Електротехнически факултет

ПРИЛОЖЕНИЕ И ИЗСЛЕДВАНЕ НА ФИЗИЧЕСКИ ЛАБОРАТОРНИ МОДЕЛИ НА ЕЛЕКТРОТЕХНОЛОГИЧНИ УСТРОЙСТВА

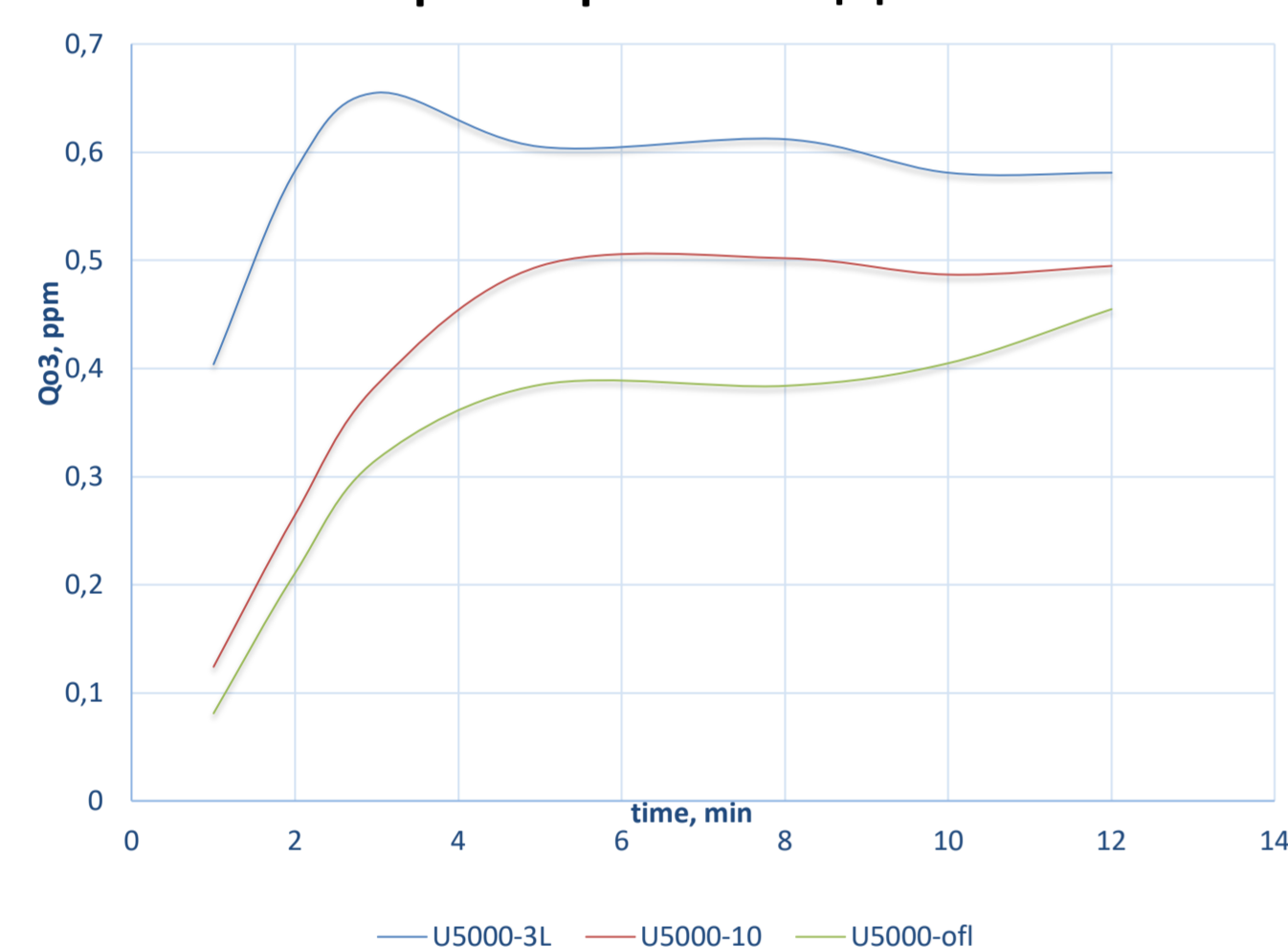
Ръководител на проекта: гл. ас. д-р инж. Татяна Димова, катедра ЕТЕТ

Участници: проф. д-р инж. Бохос Апрахамян, кат. ЕТЕТ; доц. д-р инж. Мария Маринова, кат. ЕТЕТ; ас. д-р инж. Георги Желев, кат. ЕТЕТ, ас. д-р инж. Янита Славова, кат. ЕТЕТ, доц. д-р инж. Илонка Лилянова, Р-л кат. ТИЕ; ДОКТОРАНТИ: инж. Марин Маринов, кат. ЕТЕТ, инж. Веселин Василев, кат. ЕТЕТ, СТУДЕНТИ (ОКС Бакалавър): Веселин Тодоров, 1к, спец. ЕТЕТ, Петър Ал. Хаджиатанасов, 1к, спец. ЕТЕТ, Йоан Златев, 1к, спец. ЕТЕТ, Диян Илиев, 1к, спец. ЕТЕТ.

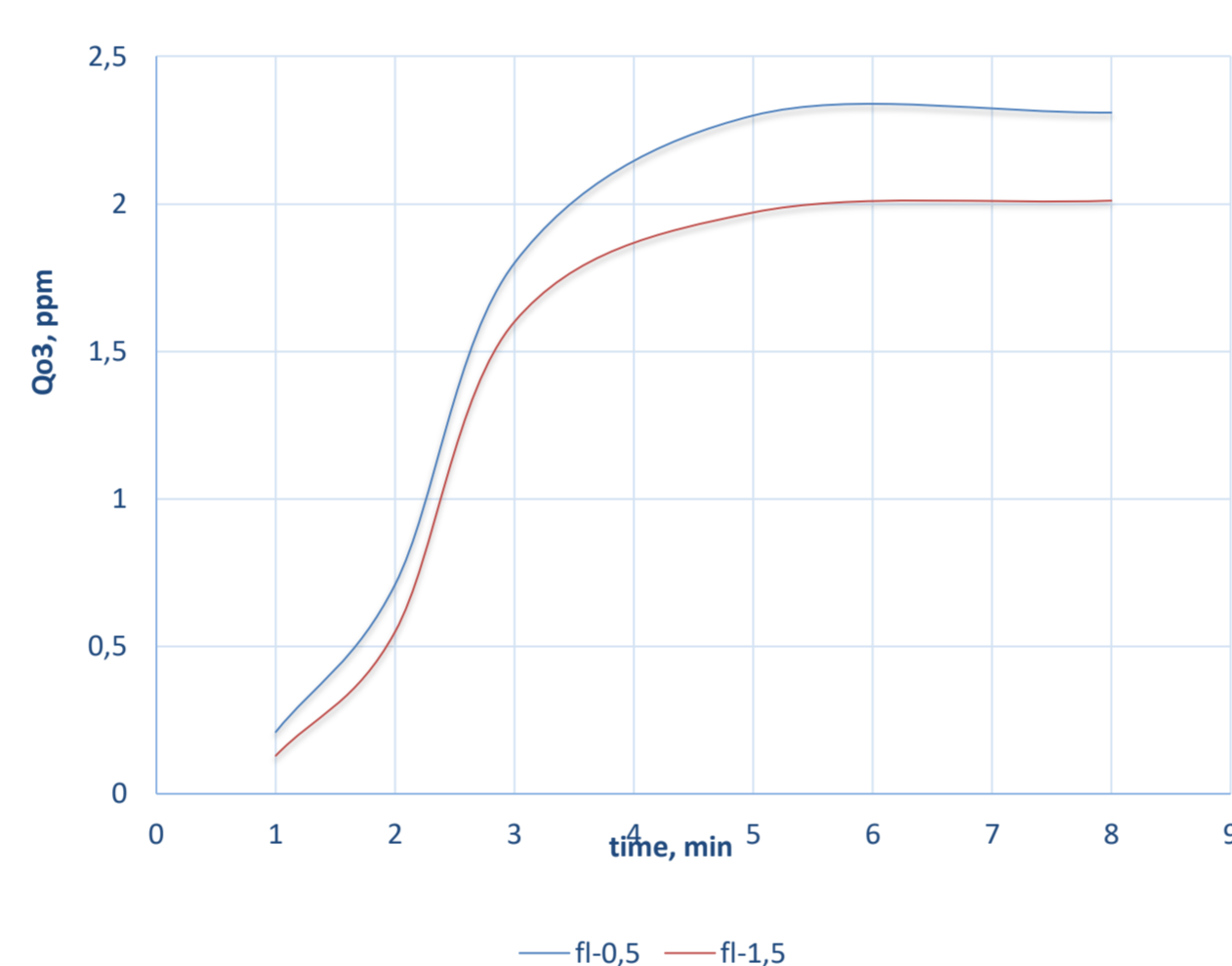
Въведение

Основните изисквания на динамично развиващите се процеси в областта на електротехнологиите са свързани с повишаване ефективността на електротехническите системи с цел пестене на повече енергия, ресурси и време. На практика електротехнологиите запазват своята актуалност и знанията свързани с тях са основополагащи.

Целта на проекта е да се приложат, изследват и анализират нови физически лабораторни модели на електротехнологични устройства с изследователска и обучителна цел на докторанти и студенти от ТУ – Варна. За постигането на поставената цел са проведени експериментални изследвания относно работата и параметрите на нови лабораторни модели.

Фиг. 1 Изменение на концентрацията на озон спрямо продължителността на работа на озонираща електродна система за пречистване на въздуха ($U_2=1,5\div 3kV$).

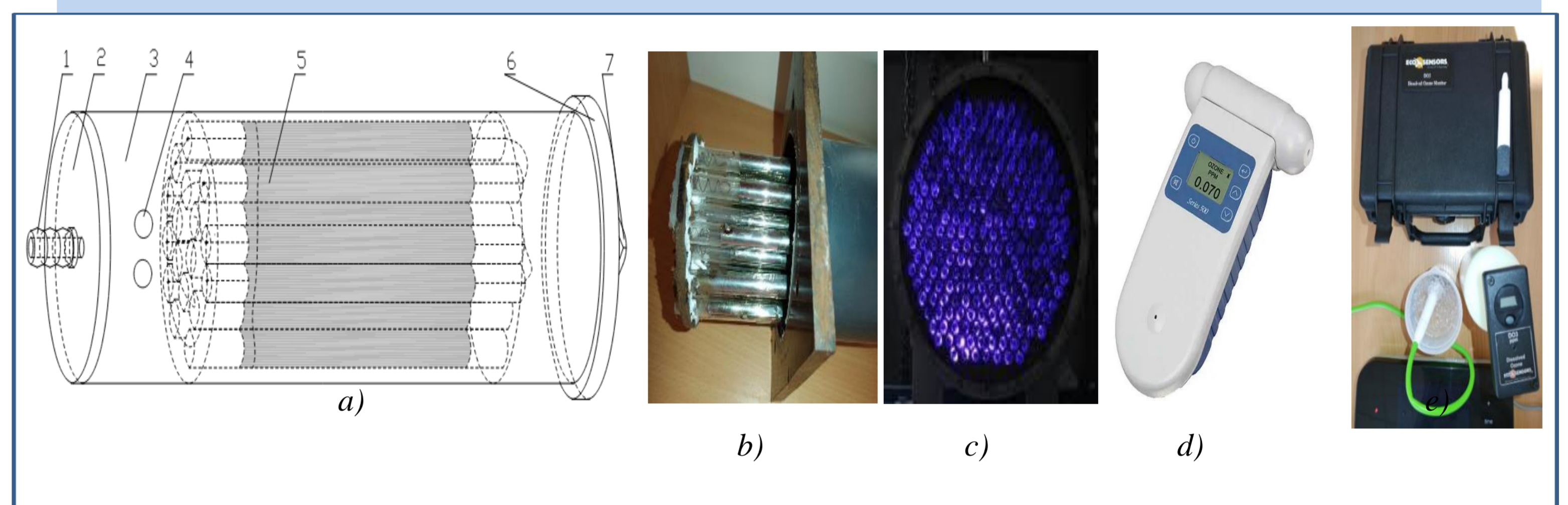
Фиг. 2 Промяна в концентрацията на разтворен озон във водата спрямо продължителността на работа на експеримента.

Резултати

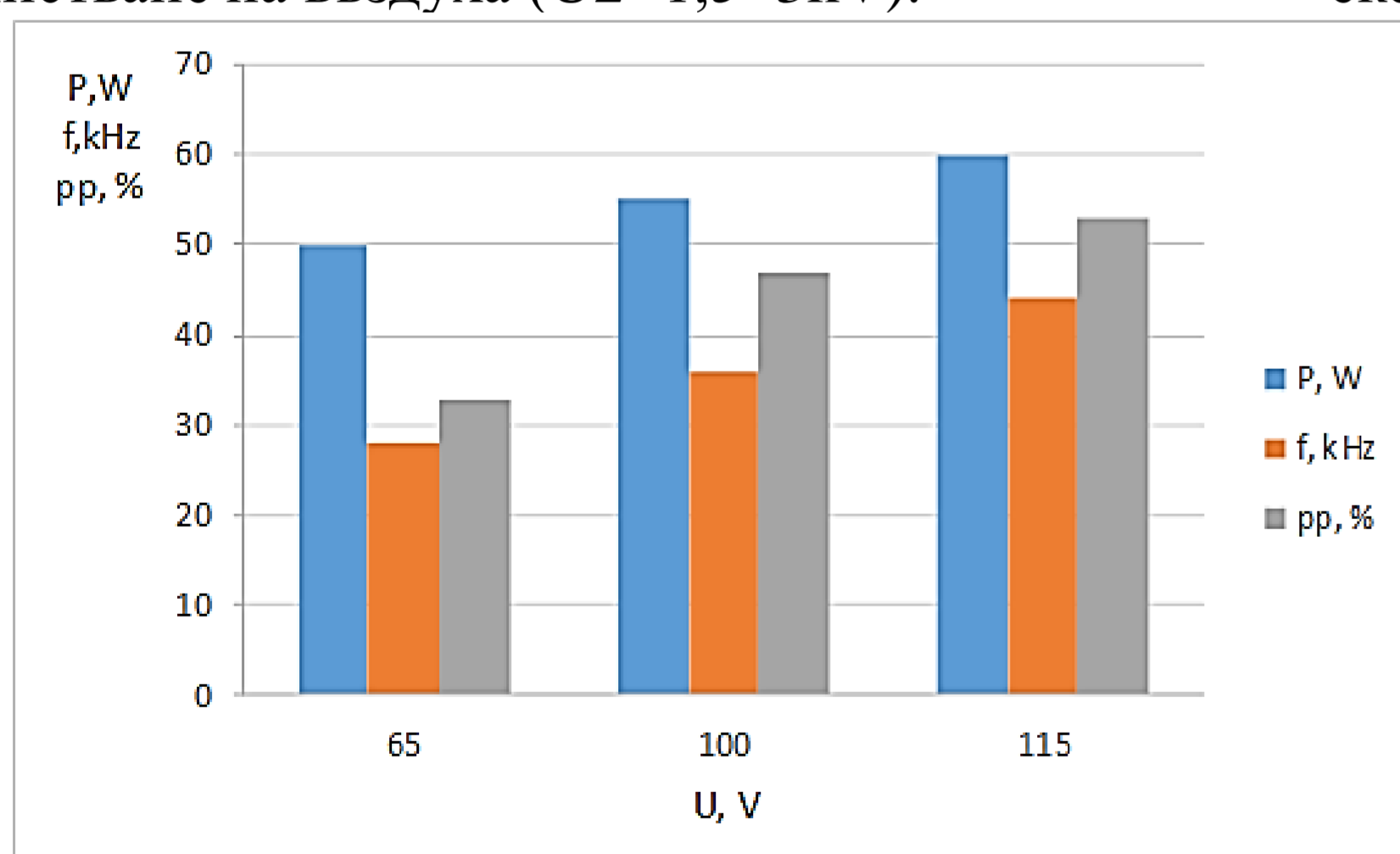
Придобитите по проекта образци на различни електротехнологични устройства бяха изследвани и внедрени в обучителния процес на студентите от спец. ЕТЕТ и ЕТВЕИ. Получени са много добри резултати при сравнението на работните параметри на различни устройства с различно приложение, като някои от тях са:

1. Електротехнологична система за пречистване с озон
2. Електрофилтрираща система на газове
3. Лазерна система за рязане и гравирание
4. Електротехнологична система за галваника
5. Електротехнологична система за почистване с ултразвук и други.

Малка част от получените резултати са представени на фигури от 1 до 4.

Фиг. 3. Общ вид на озонаторни устройства а) Коронираща система на промишлен озонатор: 1 – изход за произведено количество озон; 2 и 6 – защитни фланци; 3 – изолационна тръба; 4 – входни терминали на високоволтовото захранване; 5 – коронираща система; б) Лабораторен модел на озонираща система; в) Коронен разряд в режим на работа; г) Измервателен уред за определяне на количеството произведен озон – Airo Qual 500; е) част от експеримент, проведен с прототип на устройство за озониране на вода.

Фиг. 4. Резултати от изследване на система за почистване с ултразвук – зависимост на активната мощност, генерирана честота от пиезо елементите и ефект от почистването във функция от захранващото напрежение и параметрите на УЗ генератор

Заклучение

Реализирани са нови изследвания върху устройства и системи за подобряване качеството на въздуха, водата, някои хранителни продукти, почистване без агресивни химикали, рециклиране на различни отпадъци и не на последно място икономия на енергия. Анализът на резултатите показва, че все още има не изучени взаимовръзки по отношение на настройката на технологичните процеси в много производства, които могат да бъдат изследвани в лабораторни условия, а също така и да допринесат за повишаването на качеството на обучение на студенти в същото направление.

Публикации по проекта

1. Dimova T., Aprahamian B. and Marinov M. T., Experimental evaluation of the purification of waste materials with belt type permanent magnet separator, Proceedings of XXII-nd International Symposium on Electrical Apparatus and Technologies SIELA 2022, 1 – 4 June 2022, Bourgas, Bulgaria, pp 45-48, DOI: 10.1109/SIELA54794.2022.9845688;
2. Dimova T., Modeling the magnetic field inside a hand separator with permanent magnet, Proceedings of XXII-nd International Symposium on Electrical Apparatus and Technologies SIELA 2022, 1 – 4 June 2022, Bourgas, Bulgaria, pp 41 – 44, DOI: 10.1109/SIELA54794.2022.79
3. Dimova T., Marinova M., Aprahamian B., Zhelev G., Increasing the efficiency of technological processes in lattice-type permanent magnet separators, Proceedings of XXII-nd International Symposium on Electrical Apparatus and Technologies SIELA 2022, 1–4 June 2022, Bulgaria, pp 37-40, DOI: 10.1109/SIELA54794.2022.9845736;
4. Marinov M. S., Zhelev G., Streblau M., Dimova T., The Effect of the Load on electrical parameters of a Three-phase Induction Device, Proceedings of XXII-nd International Symposium on Electrical Apparatus and Technologies SIELA 2022, 1 – 4 June 2022, Bourgas, Bulgaria, pp 153-156, DOI:10.1109/SIELA54794.2022.9845721

Благодарности

Членовете на катедрения колектив, разработил този проект изказва своята благодарност към дарителите по проекта - фирма Коаттех ООД и фирма Динамо-Русев ЕООД, които подпомагат материално-техническата база на катедра ЕТЕТ и активно съдействат при реализирането на изнесено обучение на студентите от специалностите ЕТЕТ и ВЕИ.